

DIA INTERNACIONAL DE LA GENT GRAN, 2018.

Els pensionistes i jubilats de CC OO i d'UGT, durant aquests últims anys, anem denunciant que les mesures que es prenen per sortir de la crisi no són les idònies i que afecten de manera molt desequilibrada la part majoritària, però més feble, de la societat, i dins d'ella, també, de forma intensa, les persones grans.

Es parla molt de l'envelliment actiu, però la realitat és que no es compleix, quan les administracions públiques tenen l'obligació de buscar els recursos necessaris per a això. Cal reconèixer el paper actiu en l'esfera econòmica que realitzen les persones grans, no només d'ajuda econòmica a les seves famílies, o com a consumidors actius, sinó com a proveïdors de cures de familiars i nets. Els estudis indiquen que més d'un terç de les persones grans cuiden dels seus nets. La meitat d'aquests ho fan cada dia, la qual cosa no només té una traducció econòmica directa, sinó que també facilita que altres membres de les seves famílies puguin desenvolupar activitats laborals.

Els partits polítics han de preocupar-se de millorar significativament els ingressos del Sistema Públic de Pensions i garantir la seva viabilitat financera i el permanent manteniment del poder adquisitiu dels pensionistes. A més, cal una política econòmica que promogui un creixement inclusiu (amb més ocupació estable i salaris que participin de la prosperitat de les empreses), la qual cosa augmentaria de manera sostinguda els ingressos del sistema.

També caldria incrementar les cotitzacions, destopar les bases màximes de cotització mantenint la contributivitat, fer que els autònoms cotitzin pels seus ingressos reals, finançar les despeses de gestió de la Seguretat Social amb el pressupost de l'Estat, augmentar l'aportació dels impostos al pressupost de la Seguretat Social, i combatre el frau fiscal i l'economia submergida.

El col·lectiu de persones grans és molt vulnerable a les polítiques de retallades, i més quan estem passant, cada vegada més, a convertir-nos en sustentadores principals (de vegades úniques) de les generacions següents, ja que les pensions suposen la principal font d'ingressos de més del 25 % de les llars.

Per això la revaloració periòdica de les pensions resulta un element bàsic a l'hora de garantir unes pensions adequades i constitueix, per si mateix, un element principal per a la legitimació social del sistema. L'objectiu de la revaloració és el manteniment del poder adquisitiu de les pensions durant tot el temps en què aquestes es perceben, de manera que amb això es garanteixi el nivell de consum i la capacitat de compra durant tota la vida dels pensionistes.

Encara que la revaloració de les pensions està recollida en l'article 50 de la Constitució com un principi rector de la política econòmica del nostre país, la veritat és que l'única fórmula de

revaloració automàtica que garantia per llei el manteniment del poder adquisitiu de les pensions va ser la nascuda de l'Acord de Pensions de 1996, lligada llavors a la inflació, i que ha estat vigent fins a la reforma unilateral imposada pel Govern del PP el 2013.

Un risc addicional a tot l'anterior radica en el fet que els efectes de la Reforma de 2013 es despleguen de manera progressiva en el temps en el llarg termini, aparentment molt a poc a poc, de manera que la ciutadania pot trigar a entendre la profunditat de la reforma... potser massa tard?

Hem vist un exemple d'això en les últimes mobilitzacions: només els sindicats hem mantingut un procés de mobilització sostingut en el temps des de 2013, i el conjunt de la ciutadania ha necessitat més temps per apreciar l'efecte acumulat de l'índex de revaloració de les pensions.

Per al col·lectiu de pensionistes i jubilats d'UGT i de CCOO, la defensa del sistema per a l'autonomia i l'atenció a la dependència és una de les nostres prioritats, ja que és evident que, transcorreguts 10 anys des de la posada en pràctica de la Llei de dependència, encara no ha culminat la seva implantació completa. Una causa fonamental d'aquest retard radica en l'encara insuficient nivell de finançament públic que arrossega, per acabar amb la llista d'espera. Es necessitaria una dotació addicional de 2.500 milions d'euros, per acabar amb la llista d'espera mitjançant el reconeixement de prestacions, preferentment de serveis professionals. L'atenció directa amb serveis professionals de les 400.000 persones en situació de dependència encara no ateses possibilitaria la creació de milers de llocs de treball directes, en funció de la modalitat dels serveis triats i de la seva intensitat.

En el tema sanitari, a més de l'atenció, s'han de promoure polítiques preventives que disminueixin els riscos que sofreixen les persones grans, ja que l'increment absolut i relatiu del nombre de persones grans, al costat de les limitacions que aquestes tenen per al desenvolupament de les seves activitats bàsiques en la vida diària i en les seves activitats domèstiques, ha de comportar un reforç dels sistemes d'atenció domiciliària. La caiguda de la ràtio de suport familiar, el canvi en els rols tradicionals d'homes i dones i el fort increment de la demanda esperada haurien d'implicar un major esforç en el desenvolupament de l'hospitalització a domicili, l'atenció domiciliària des dels centres d'atenció primària i els serveis d'ajuda a domicili dependents dels serveis socials.

Per tot això avui, dia 1 d'octubre, el col·lectiu de gent gran de CCOO i UGT volem reclamar al Govern de la nació i al conjunt dels poders públics i administracions, el següent:

1- Que s'arribi a un acord en la Comissió del Pacte de Toledo perquè, sobre la base del diàleg i l'acord social i polític amplis, es posin en pràctica les mesures necessàries per garantir la sostenibilitat del Sistema públic de pensions, tal com s'ha anat fent des de 1995 amb resultats excel·lents.

2-Necessitem que es recuperi l'índex de revaloració de les pensions i que sigui pactat en el marc del Diàleg Social, que garanteixi el manteniment del seu poder adquisitiu durant tot el període de percepció.

3-Exigim una Renda Mínima estatal per millorar una llacuna molt concreta, i molt àmplia, que avui té el sistema de protecció social, perquè no està dissenyat per protegir els qui mai han

tingut una feina i la busquen (joves sobretot, però també dones) i els aturats de llarga durada (avui ja d'un perfil socio-demogràfic amplíssim), que veuen esgotades les prestacions d'atur, i que es troben en una situació de necessitat perquè ni ells ni els seus entorns familiars tenen ingressos suficients.

4- Reivindiquem la derogació de les reformes i parar les retallades que en matèria sanitària s'estan duent a terme: exclusió de col·lectius del sistema, copagament en l'atenció sanitària (transport sanitari no urgent, prestacions orto-protèsiques, productes dietètics...) i l'actual model de copagament farmacèutic pel seu impacte negatiu, especialment per als nivells de renda més baixos, i la seva inadequació per a les situacions d'especial necessitat vinculades a cronicitat o pluripatologies. En aquest sentit, és necessari substituir aquest model per un altre que respongui a les necessitats dels ciutadans, elimini els copagaments per als col·lectius més desafavorits, evitant que es generin barreres en l'accés als tractaments necessaris, i els redueixi amb caràcter general, aplicant límits i criteris de progressivitat.

5-Hem de potenciar els serveis de salut pública, ja que són essencials en el desenvolupament de qualsevol sistema de salut, en la prevenció de malalties, i fomentant l'autocura. Perquè l'esperança de vida depèn, també, de factors com la riquesa i la pobresa, l'ocupació i la desocupació, les condicions de treball, l'entorn social en el qual es viu, les polítiques mediambientals, els nivells educatius, els hàbits saludables de vida, les infraestructures disponibles, les polítiques de salut pública, la nutrició, l'exercici físic enfront del sedentarisme i actuar més en la prevenció, en salut, vacunació, millores terapèutiques, etc.

Per a això cal augmentar els ingressos fiscals i garantir els recursos suficients per al bon funcionament dels serveis públics, incloent el sanitari; un compromís de garantia de suficiència financera als pressupostos del SNS, tant estatals com autonòmics, ja que no es pot considerar la inversió en salut com una despesa, quan la salut actua com a motor econòmic i proporciona importants retorns cap a la societat.

6-Llei de dependència: El principal repte del Sistema de Dependència se situa en la garantia d'atenció amb una prestació efectiva als aproximadament 400.000 dependents que encara no estan protegits (unes 325.000 persones ja reconegudes com a dependents però que es troben en llista d'espera, més les 100.000 persones que han sol·licitat la valoració i que finalment seran reconegudes com a dependents). Després de deu anys de la posada en pràctica de la Llei de dependència, no s'ha de posposar per més temps la seva completa implantació, de manera que es garanteixi l'atenció als prop d'1,3 milions de persones per a les quals va ser dissenyada, i aquesta atenció sigui garantida en els termes de qualitat i suficiència inicialment previstos.

7-La lluita contra la desigualtat i la pobresa ha de ser la prioritat que guii les decisions econòmiques i laborals, perquè, encara que Espanya ha recuperat el volum de PIB previ a la crisi, el repartiment d'aquesta riquesa és molt desigual, ja que hi ha 1,5 milions de persones parades que estan excloses del sistema de protecció per atur. Aquest altíssim nivell de desprotecció genera pobresa i exclusió i ha de ser combatut, entre altres mesures, implantant una renda mínima en el conjunt de l'Estat. CCOO i UGT van impulsar una Iniciativa Legislativa Popular per implantar una prestació d'ingressos mínims que té com a finalitat protegir molts dels que avui estan exclosos de la cobertura per atur.

8-Exigim mesures eficaces contra la pobresa energètica, establint un autèntic bo social per a l'electricitat i el gas, que garanteixi el subministrament bàsic a totes les llars i impedeixi els talls de subministrament, tenint en compte els membres de la unitat familiar i el nivell de renda. Necessitem un tipus superreduït d'IVA per a tots els béns i serveis vinculats a l'alimentació i a l'energia (gas, calefacció i electricitat), la qual cosa suposaria una ajuda a les famílies per un import de 4.000 milions d'euros i als pensionistes i jubilats, en molts casos, ens permetria poder tenir els habitatges a una temperatura adequada en els mesos d'hivern.

9-Que les polítiques socials compleixin el seu objectiu final, que és el d'ajudar els col·lectius més vulnerables i cobrir les seves necessitats bàsiques socials: alimentació, sanitat i habitatge, entre altres. Seguim constatant que, en massa ocasions, aquestes mesures es prenen unilateralment, sense comptar amb els sindicats, legítims representants dels treballadors i dels pensionistes. De manera que, des del nostre punt de vista, entenem que, per aquesta causa, tant la Reforma laboral com la Reforma de les pensions de 2013 han estat un fracàs, que està afectant de ple aquests col·lectius.

Davant aquestes necessitats:

Els pensionistes i jubilats d'UGT i de CCOO treballarem, amb el conjunt de les confederacions sindicals de tots dos sindicats i la societat organitzada, per la reorientació de la política econòmica i social que s'ha dut a terme durant la crisi, perquè ens han abocat, també al col·lectiu de persones grans, a un augment de la desprotecció social i a un empobriment generalitzat.